

Streszczenia

Łukasz Kryszak. 2017. Wybrane problemy rachunku dochodów rolniczych. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, XIX, 3: 168-173.

Problematyka podejścia metodycznego do liczenia dochodu rolniczego od wielu dziesięcioleci nurtuje naukowców i praktyków w Polsce. O ile w gospodarstwach dużych, prowadzących towarową produkcję rolną na dużą skalę coraz częściej znajdują zastosowanie schematy stosowane w działalności pozarolniczej, to w przypadku drobnych gospodarstw rolnych wciąż pozostaje wiele pytań i wątpliwości. Największą barierą pozostaje jednak wciąż brak ewidencji zdarzeń gospodarczych, gdyż zdecydowana większość gospodarstw rolnych nie ma obowiązku prowadzenia rachunkowości rolnej. Celem opracowania była identyfikacja podstawowych ograniczeń w zakresie badania dochodów rolniczych i ich determinant oraz próba wskazania na potencjalne kierunki rozwoju badań nad dochodami w rolnictwie. W wyniku przeprowadzonych rozważań Autor wykazał, że istnieje wiele czynników, które przesądzają o specyfice tworzenia, podziału i tym samym pomiaru dochodów w rolnictwie. Do czynników tych należy m.in. specyfika podmiotów prowadzących działalność rolniczą wynikająca z koegzystencji gospodarstwa domowego i gospodarstwa rolnego oraz występowanie licznych czynników wpływających na wysokość tej kategorii ekonomicznej. (TW)

Bazyli Czyżewski. 2017. Kierat rynkowy w europejskim rolnictwie. PWN, UE w Poznaniu, 1-227.

Opracowanie zwarte o charakterze monografii naukowej wykonane zostało w ramach projektu badawczego pt: „Renty polityczne w rolnictwie obszarów wiejskich”. Praca pod intrygującym tytułem dotyczy dysparytetu dochodów w rolnictwie, który jest zjawiskiem powszechnym w krajach rozwiniętych i postępującym w czasie. Pomimo że rolnictwo się unowocześnia, wzrasta jego wydajność, to dochody rolników z reguły nie rosną lub rosną zbyt wolno. Konceptje, założenia teoretyczne i istotę kieratu rynkowego wprowadził do nauk W. Cochrane, który na przełomie lat 50. i 60. badał sytuację produkcyjną i dochodową rolnictwa amerykańskiego. Bezpośrednią przyczynę tzw. kieratu rynkowego stanowi drenaż nadwyżki uzyskiwanej w rolnictwie, zwłaszcza z tytułu wzrostu efektywności poprzez ciągle zmieniające się tzw. giętkie ceny. Jest to zjawisko ponadczasowe i ma ono bez wątpienia znaczący, a być może decydujący wpływ na przemiany strukturalne w rolnictwie światowym. W polskiej ekonomice rolnictwa

zjawisko to było badane raczej rzadko i z reguły w ekonomii rolnej nazywane jest drenażem nadwyżki ekonomicznej. Współcześnie pojęcie kieratu ewoluuje i rozszerza się na nowe obszary życia gospodarczego, a stąd na przestrzeń analizy i oceny ekonomicznej. Obecnie odnosi się je także do stosowanych nowych, zwykle kosztochłonnych technologii produkcji (kierat technologiczny), kieratu rynku ziemi czy kieratu środowiskowego związanego z kosztochłonnym stosowaniem pestycydów. Można kierat odnosić również do zagadnienia wysiłku konkurowania i zakłócania podziału efektów tego procesu czy też kieratu zastosowania pracy, zarządzania czy też wprowadzania innowacji. Opracowanie zawiera dość skomplikowany aparat weryfikacji statystycznej (czy ekonomicznej) służący naukowemu potwierdzeniu przedstawionych tez. Zawarte w opracowaniu interesujące konkluzje są ważnym polem odniesienia do prowadzonych badań naukowych, mogą być także wytycznymi dla kształtowania polityki rolnej (także WPR) i dla otoczenia instytucjonalnego rolnictwa. (WM)